

her er stillet Ændringer til, blev berørt paa dette Møde og Ønsket om Ændringer udtalt, og selv om der altsaa ikke er fremkommet Anmodning herom, saa vil Ændringerne blive fuldt ud billiget, da sikkert alle Foreninger nærer Ønske derom. Hvis man ikke føler sig tilfredsstillet ved de Udtalelser, jeg kan komme med her, vil det jo ikke være umuligt at sammenkalde Udvalget for at faa en Udtalelse om, hvorvidt det ønsker disse Ændringer, hvis det skal være afgørende for det ærede Medlems og hans Partis Tilslutning til Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse fremkom ogsaa med nogle Udtalelser angaaende Administrationen af disse Drifts-laaneforeninger og sagde, at man vidste jo ikke, hvorledes det gik, det kunde jo tænkes, at Drifts-laaneforeningerne administrerede ligesom de tidligere Forskudsforeninger, at de laante Pengene ud til velhavende Landbrugere, som saa satte Pengene i Sparekassen. Jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at saaledes gaar det slet ikke til, der bliver ikke Penge til at sætte i Sparekassen, vi har da for Resten ogsaa Loven og et Cirkulære fra Ministeren, som vi selvfølgelig skal rette os efter, og herefter er det jo kun Medlemmer, som kan laane, men ikke alle Medlemmer kan laane. Det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse kan sikkert blive Medlem af en saadan Forening hjemme i sin Egn, men jeg antager ikke, at han vil kunne faa Laan, men derfor kan han godt være med til at støtte Sagen og tegne sig som Garant for en Sum af 500 Kr. og derved hjælpe andre daarligere stillede til at faa Laan, men man kan ikke laane af Foreningerne, hvis man har en Jordskyld, som ligger over 12 000 Kr.

Vi administrerer slet ikke paa den Maade som Forskudsforeningerne, at vi laaner Penge ud, som saa kan blive sat i Sparekassen, som det ærede Medlem udtalte sig. Vi laaner kun Penge ud til Køb af Kreaturer og Markredskaber, men vi udlåner ikke kontante Penge. Foreningerne laaner altid ud paa den Maade, at der oprettes en Købekontrakt over de købte Genstande, og desforuden bliver der, jeg tror søk næsten i alle Foreninger, indbetalt 25 pCt. i Forskud ved Indkøb, og saa bliver Laanet afdraget i Løbet af 3 Aar, og for enkelte Tings Vedkommende er Afdragstiden helt

nede paa 1 Aar, saa der er ikke saadan særlig stor Risiko derved. Ærede Medlemmer vil forstaa, at jeg nævner dette for at vise, at her ingen Mulighed er for, at Medlemmerne kan faa Pengene og bagefter gøre dem frugtbringende i et Pengeinstitut, som det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse frygtede for; vi sørger altid for, at Pengene udlånes saaledes, at de gør den størst mulige Nytte i Bedriften, og samtidig sørger vi ogsaa for, at det er de forholdsvist daarligst stillede af de mindre Landbrugere, der faar disse Laan, ligesom vi administrerer paa en saadan Maade, at Tab saa vidt muligt undgaas.

Jeg har ønsket at fremkomme med disse Oplysninger om Drifts-laaneforeningerne, fordi det er kædeligt, hvis nogle af Rigsdagens Medlemmer skulde nære Ængstelse for, at et Lovforslag, de skal tage Stilling til, skulde blive forkert administreret. Jeg har gjort det til Vejledning for ærede Medlemmer, særlig for det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse.

J. C. A. Larsen: Det havde været min Hensigt at berøre forskellige Forhold angaaende det foreliggende Lovforslag, men af Hensyn til det sene Tidspunkt skal jeg indskrænke mig til at tale om en ganske enkelt Ting. Ved Behandlingen af Kriserveansforanstaltningerne i forrige Rigsdags-samling tillod jeg mig herfra at fremsætte nogle Betænkeligheder ud fra et Haandværkerstandpunkt, idet jeg maatte nære stor Ængstelse for, at Tilskud til Arbejds-lønningerne indenfor Storindustrien vilde komme til i ikke ringe Grad at berøre det mindre Haandværk. Det er jo saaledes, at en ikke ringe Del af det mindre Haandværk i vort Land maa konkurrere med Storindustrien, og Storindustrien har jo mange Fordele frem for det mindre Haandværk; det er paa mange Maader handicappet overfor de store tekniske Fremskridt i Henseende til Maskiner og lignende indenfor Storindustrien. Hvis man yderligere vilde yde Tilskud til Storindustriens Arbejds-lønninger, vilde man let komme til at udsætte det mindre Haandværk for en saadan Konkurrence, at det i endnu højere Grad, end det har været Tilfældet i en lang Række af Aar, i hvilke mange mindre Haandværkere er gaaet til Grunde, vilde være udsat for en Ødelæggelse. Vi har i vort Land ca. 70 000 mindre